

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE
privind inadmisibilitatea recursului

în cauza civilă

Marcel Smochin împotriva lui Oleg Școlnic

(încasarea prejudiciului moral)

împotriva deciziei din 1 aprilie 2025 a Curții de Apel Nord

(Dosarul nr. 2ra-274/25

NR. PIGD 2-23144111-01-2ra-12062025)

Dezacordul recurenteii cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a ei.

Judecătoria Orhei, sediul Telenești (jud. G. Ciobanu)
Curtea de Apel Nord (jud. S. Grosu, A. Țihonschi, R. Holban)

3 decembrie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților, recursul declarat de avocatul Valentin Fediuc, în interesele lui Marcel Smochin,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Ion Munteanu,

Gheorghe Stratulat, *judecători*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 10 octombrie 2023, Marcel Smochin a depus o cererea de chemare în judecată împotriva lui Oleg Școlnic privind încasarea prejudiciului moral în mărime de 50 000 lei și cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul a indicat că a adresat o plângere Comisiei pentru etică și disciplină a Uniunii Avocaților din RM, semnalând acțiunile ilegale ale pârâtului, avocatul Oleg Școlnic. În plângere, reclamantul invocă faptul că Oleg Școlnic, în calitate de fost judecător, a făcut parte din completul de judecată al unei cauze civile, iar ulterior, devenind avocat, a semnat un mandat de reprezentare pentru o parte din dosarul respectiv, contrar normelor legale. În urma acestei plângeri, Comisia pentru etică l-a sancționat disciplinar pe Oleg Școlnic, suspendându-l din activitatea de avocat.

3. Reclamantul solicită compensarea prejudiciului moral, estimat la 40 000 lei, considerând că acțiunile ilegale ale lui Oleg Școlnic i-au cauzat suferințe psihice și fizice, inclusiv anxietate, stres și dificultăți de viață.

4. Reclamantul subliniază că suma solicitată nu este una disproporționată, ci reflectă gravitatea și durata încălcării drepturilor sale, precum și efectele negative asupra sănătății sale fizice și psihice.

5. În drept, acțiunea a fost întemeiată în baza art. 1998, 2025, 2036 alin. (1)-(5) și art. 2037 alin. (1)-(3) din Codul Civil.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

6. Prin hotărârea din 19 martie 2024 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești, acțiunea a fost respinsă.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

7. La 19 martie 2024, Marcel Smochin a depus o cerere de apel împotriva hotărârii din 19 martie 2024 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești, prin care a solicitat casarea acesteia și emiterea unei hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

8. Prin decizia din 1 aprilie 2025 a Curții de Apel Nord, s-a admis cererea de apel, s-a casat integral hotărârea din 19 martie 2024, cu dispunerea încetării procesului.

9. În motivarea deciziei, Curtea de Apel Nord a reținut că, la 5 martie 2025, soția intimatului Viorica Școlnic a transmis prin poșta electronică certificatul de deces nr. 27, eliberat de ASP la 25 aprilie 2025, care confirmă decesul pârâtului/intimatului Oleg Școlnic la 21 aprilie 2024.

10. Având în vedere caracterul nepatrimonial al acțiunii înaintate de reclamantul/apelantul Marcel Smochin, instanța de apel a menționat că, succesiunea procesuală nu poate opera, întrucât legea o permite doar în cauze ce privesc drepturi patrimoniale. Raportul juridic dedus judecății este unul strict personal, iar odată cu decesul pârâtului, obligațiile sale încetează și nu pot fi transmise moștenitorilor. Întrucât decesul intimatului a intervenit în etapa apelului, hotărârea primei instanțe privind încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată nu poate rămâne în vigoare.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

11. La 15 mai 2025, avocatul Valentin Fediuc, în interesele lui Marcel Smochin a declarat recurs împotriva deciziei din 1 aprilie 2025 a Curții de Apel Nord prin care a solicitat casarea acesteia și a hotărârii din 19 martie 2024, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral, sau procesul să fie suspendat până la determinarea succesorului în drepturi a intimatului.

12. În motivarea recursului, recurentul a susținut că instanța de apel a pus la baza soluției de încetare a procesului certificatul de deces nr. 27, eliberat de ASP la 25 aprilie 2025, care confirmă decesul pârâtului/intimatului Oleg Școlnic la 21 aprilie 2024, deși prin încheierea din 1 aprilie 2025 instanța de apel a constatat fără echivoc lipsa capacității procesuale a Vioricăi Școlnic. Prin urmare, instanța de apel nu era în drept să rețină ca admisibilă proba respectivă. Astfel, în numele părții decedate a acționat în fața instanței de apel potențialul succesor în drepturi, a cărui participare a fost respinsă fără a i se acorda posibilitatea de a-și expune poziția cu privire la capacitatea de a prelua prin succesiune drepturile și obligațiile procesuale ale defunctului. În acest sens, a invocat art. 432 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă.

13. Totodată, recurentul consideră că neîntemeiat i-a fost limitat dreptul de acces liber la justiție prin condiționarea dreptului de acțiune de existența unei proceduri contravenționale sau penale anterioare, atunci când legea nu exclude acțiunea în repararea prejudiciului cauzat dacă se constată existența faptei ilicite. Prin urmare, apreciază că prima instanță a dat o soluție vădit contrară legii, cu încălcarea dreptului la acces liber la justiție și la un proces echitabil, iar instanța de apel neîntemeiat a exclus răspunderea succesorilor intimatului față de Marcel Smochin fără a le asigura

cel puțin posibilitatea de a participa în proces. În acest sens, a invocat art. 432 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

14. Art. 431 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Examinarea recursului împotriva deciziilor instanțelor de apel ține de competența Curții Supreme de Justiție.

(2) Asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.”

15. Art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel”.

16. Art. 432 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;

d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Temeiurile menționate la alin. (1) lit. d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.”

17. Art. 433 alin. (1)-(2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1);

a¹) recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 429 alin. (5);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat;

e) problema juridică invocată în recurs nu este de o importanță fundamentală pentru dezvoltarea jurisprudenței;

f) recursul este vădit neîntemeiat.

(2) Recursul declarat în temeiul art. 432 alin. (1) lit. e) nu poate fi declarat inadmisibil în temeiul alin. (1) lit. e) din prezentul articol.”

18. Art. 440 alin. (1) și alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

19. Art. 265 lit. f) Cod de procedură civilă:

„Instanța judecătorească dispune încetarea procesului în cazul în care partea în proces persoană fizică decedează și raportul juridic litigios nu admite succesiunea în drepturi.

20. Art. 70 alin. (1) Cod de procedură civilă:

„În cazul ieșirii uneia dintre părți din raportul juridic litigios sau din raportul stabilit prin hotărâre judecătorească (deces, reorganizare, cesiune de creanță, transfer de datorie și alte cazuri de subrogare), instanța permite înlocuirea părții cu succesorul ei în drepturi. Succesiunea în drepturi este posibilă în orice fază a procesului.

21. Art. 19 alin. (3) Cod civil:

„Se consideră prejudiciu nepatrimonial (prejudiciu moral) suferințele fizice și psihice, precum și diminuarea calității vieții. În cazul vătămării sănătății, prejudiciul nepatrimonial cuprinde, de asemenea, pierderea sau diminuarea unei capacități a corpului uman (prejudiciu biologic)”.

MOTIVAREA INSTANȚEI

22. Sub aspectul termenului de declarare a recursului, Completul de judecată menționează că, Curtea de Apel Nord a pronunțat dispozitivul deciziei în ședință publică la 1 aprilie 2025 (f.d. 179).

23. Totodată, la 14 mai 2025, în adresa participanților la proces a fost expediată decizia motivată a Curții de Apel Nord din 1 aprilie 2025 (f.d. 184).

24. Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că recursul declarat la 15 mai 2025 de către avocatul Valentin Fediuc, în interesele lui Marcel Smochin, a fost declarat în termenul stabilit de art. 434 din Codul de procedură civilă.

25. Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (1) lit. a)-f) și alin. (2) din Codul de procedură civilă. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

26. Din analiza prevederilor legale reținute supra, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului urmează să însușească în condițiile Codului de procedură civilă exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeuri concludente și serioase. Astfel, normele citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

27. Completul Curții Supreme de Justiție notează, că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

28. Or, dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are un caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

29. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele ierarhic inferioare. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

30. Argumentele invocate de recurent au primit un răspuns complet, coerent și explicit în actele judecătorești contestate. În aceste condiții, criticile formulate în recurs nu exprimă decât un simplu dezacord subiectiv față de soluția adoptată de instanțele anterioare, fără a evidenția vreo eroare de drept sau de fapt care să justifice casarea hotărârilor.

31. Completul de judecată reține ca fiind corectă concluzia instanței de apel, potrivit căreia, în speță, succesiunea procesuală nu poate opera. Legislația permite transmiterea calității procesuale numai în cauze ce privesc drepturi patrimoniale. Or, raportul juridic dedus judecății are un caracter strict personal, astfel încât, odată cu decesul pârâtului, obligațiile acestuia încetează și nu pot fi transmise moștenitorilor. Întrucât decesul intimatului a survenit în etapa apelului, hotărârea primei instanțe privind repararea prejudiciului moral și acordarea cheltuielilor de judecată nu poate produce efecte și nu poate rămâne în vigoare.

32. Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție va considera recursul declarat de avocatul Valentin Fediuc, în interesele lui Marcel Smochin, ca fiind vădit neîntemeiat, prin urmare inadmisibil.

33. Din aceste motive, în conformitate cu art. art. 431, alin. (1) și (2), art. 433, alin. (1), lit. f), 440, alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Consideră inadmisibil recursul declarat de avocatul Valentin Fediuc, în interesele lui Marcel Smochin.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Munteanu

Gheorghe Stratulat